

❖ عنوان پژوهش: بررسی تاثیر فرهنگ، گروه اجتماعی و چشم انداز نسبت به آینده بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی با نقش تعدیل گر سواد مالی		
❖ نوع پژوهش:		
کاربردی ■	بنیادی □	توسعه‌ای □
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:		
طرح پژوهشی ■	گزارش کارشناسی □	سند سیاستگذاری □

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

«طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود.

«سند سیاست گذاری»

«سند سیاست گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست گذاری» نامیده می‌شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست گذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص موردنظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا حداکثر طی ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه شده تهیه و ارائه نماید.

«تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

❖ توصیف و بیان مسئله:

سالمندی فرایندی طبیعی و یکی از مراحل رشد و تکامل انسان است. در طول این تکامل، تغییراتی در ابعاد فیزیولوژیک، روانی و اجتماعی افراد رخ می‌دهد. امروزه، سالمندی به یک پدیده مهم جهانی تبدیل شده است. مطابق آمار سازمان بهداشت جهانی، جمعیت افراد ۶۰ سال و بالاتر تا سال ۲۰۵۰ به حدود ۲ میلیارد نفر خواهد رسید. جمعیت سالمندان کشور ما نیز، هم‌راستا با این روند رشد جهانی، رو به افزایش است. به طوری که براساس سرشماری سال ۱۳۹۵، جمعیت سالمندان ۶۰ سال و بالاتر نسبت به سال ۱۳۹۰، با ۱/۱ درصد افزایش، از ۲/۸ به ۳/۹ درصد جمعیت کل کشور رسید. به موازات افزایش جمعیت سالمندان و نیازهای خاص دوران سالمندی، ضرورت بررسی کیفیت زندگی سالمندان اهمیت پیدا می‌کند.

سالمندی و به تبع آن بازنشستگی اغلب با مشکلات سلامتی و کاهش ظرفیت عملکردی و تحرک و استقلال همراه است و همین امر می‌تواند بر جنبه‌های مختلف زندگی سالمندان، به خصوص کیفیت زندگی آن‌ها تأثیر بگذارد. بنابراین به موازات افزایش جمعیت سالمندان و نیازهای خاص آن‌ها، ضرورت بررسی چگونگی برنامه‌ریزی بازنشستگی برای آن‌ها اهمیت پیدا می‌کند. برنامه‌ریزی بازنشستگی، طراحی و پیاده‌سازی مجموعه‌ای از پیش‌بینی‌ها، عملیات مالی است که نیازهای مالی هر فرد و خانواده را در زمان بازنشستگی برآورد میکند و امکان برآورد شدن این نیازها، اقدامات موردنیاز برای حصول آن‌ها را مورد بررسی جهت رفع آن‌ها و استقلال مالی در آینده کمک می‌کند. استفاده کامل از کلیه امکانات مالی به خصوص کامل این اهداف کمک خواهد کرد. به طور کلی یک برنامه ریزی بازنشستگی باید به این موارد توجه نماید: هر فرد اهداف خود را برای زمان بازنشستگی مشخص کند، زمان موردنظر برای آغاز دوران بازنشستگی، میزان هزینه‌های فرد یا خانواده در زمان بازنشستگی، نحوه صرف اوقات فراغت و فعالیت‌های فرد یا خانواده در زمان بازنشستگی.

شواهد حاکی از آن است سواد مالی بهتر، به رفاه مالی بالاتر و درنهایت نگرانی مالی کمتر منجر می‌شود. سواد مالی، ترکیبی از آگاهی، دانش، مهارت، نگرش و رفتار لازم برای تصمیم‌گیری‌های صحیح مالی و دستیابی به منافع مالی است. به عبارت دیگر مفهوم سواد مالی چندبعدی است و نه تنها دانش، بلکه مهارت‌ها، نگرش‌ها و رفتار واقعی فرد را منعکس می‌کند. سواد مالی با پیامدهای سلامت و بهزیستی چندگانه شامل فعالیت‌های شناختی، فیزیکی و توانایی برای کامل کردن فعالیت‌های روزمره همراه است.

به نظر می‌رسد سواد مالی می‌تواند بر رضایت مالی سالمند تأثیر بگذارد و از طریق آن باعث افزایش کیفیت زندگی آن‌ها شود. رضایت مالی یک مفهوم نسبی است و سطح آن در طول دوره زندگی متغیر است. مثلاً افرادی که کمتر از وضعیت مالی خود رضایت داشتند، حتی پس از تنظیم سایر عوامل مرتبط با کیفیت زندگی - از قبیل بیماری‌های مزمن، فعالیت بدنی، تغذیه - از علائم افسردگی رنج می‌بردند و این مسئله باعث کاهش کیفیت زندگی آن‌ها

کد سند:

شماره ویرایش:

می‌شد. رضایت مالی، درک فرد در مورد وضعیت فعلی او را توصیف می‌کند و می‌توان آن را به‌عنوان زیرساختی از سلامت عمومی توصیف کرد. رضایت مالی نشان‌دهنده یک وضعیت شاد و سالم و آزاد از نگرانی است و یک عامل مهم برای رفاه عمومی محسوب می‌شود.

ارتقای سطح سواد مالی در بین مردم، به‌خصوص گروه‌های آسیب‌پذیر جوامع مانند سالمندان، موجب بهبود مدیریت پول فردی، برنامه‌ریزی‌های مالی، تصمیم‌گیری‌های آگاهانه، استفاده درست از فرصت‌های مالی و در یک کلام رفاه و رضایت اجتماعی می‌شود. همچنین، از آنجایی که سالمندان سریع‌ترین نرخ رشد را در بین گروه‌های سنی مختلف داشته‌اند و تصمیمات مالی مهمی در مورد پس‌انداز بازنشستگی و انتقال بین‌نسلی ثروت دارند، سواد مالی آن‌ها می‌تواند تأثیر عمیقی بر خانواده‌ها و جامعه داشته باشد. در این راستا بررسی عوامل موثر بر برنامه‌ریزی بازنشستگی با در نظر گرفتن نقش سواد مالی در این پژوهش مدنظر است.

◀ اهداف مورد نظر برای تحقیق:

◀ هدف اصلی

بررسی تاثیر عوامل موثر بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی با نقش تعدیلگر سواد مالی

◀ اهداف فرعی

بررسی تأثیر فرهنگ بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی

بررسی تأثیر گروه اجتماعی بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی

بررسی تأثیر چشم انداز نسبت به آینده بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی

❖ زمینه‌های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان تامین اجتماعی یا حوزه رفاه

و تامین اجتماعی):

۱- ایجاد زمینه‌های سیاستگذاری در خصوص ارتقاء سواد مالی و برنامه‌ریزی بازنشستگی

کد سند:
شماره ویرایش:

❖ محدوده مکانی و محدوده زمانی

❖ شرح خدمات مورد انتظار:

- مرور ادبیات نظری و تدوین چارچوب نظری در خصوص برنامه ریزی بازنشستگی و سواد مالی
- مطالعه تطبیقی در خصوص سواد مالی و نحوه ارتقاء برنامه ریزی بازنشستگی در سایر کشورها
- بررسی عوامل مؤثر بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی؛
- تدوین توصیه های سیاستگذاری در خصوص چگونگی ارتقاء سواد مالی و رفتار برنامه ریزی بازنشستگی
- جمع بندی و ارائه توصیه های سیاستی.

❖ خروجی های مورد انتظار :

- تشریح عوامل مؤثر بر رفتار برنامه ریزی بازنشستگی
- شناخت نقش سواد مالی در ارتقاء رفتار برنامه ریزی بازنشستگی

❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه): ۵ ماه

❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح: کلان متوسط خرد